

aĵoj; *mi estas ~ila*, *mi neniun volas vidi*; *tiu ĉi laboro lin profunde ~as Z*; *multaj artikoloj anstataŭ paroli pure pri nia lingvo*, *sin ~as de la komenco ĝis la fino je komparado ĝin kun Volapük Z* (Kp ĜENI, POSEDI, ZORGI, KLOPODI). ~o. Tio, kio ~as : *havi nenian ~on B*; *la kantado estas agrabla ~o Z* (Kp ROLO, TASKO, OFICO). ~ado. Ago ~i : *la efektiva posedo rezultas de daŭra ~ado*. ~lĝo, ~ateco. Stato de iu ~ata. ~iĝi. Sin ~i priio. Ek~i (tr). ~i 1. Mal~i (tr). Forlasi ~itan lokon : *post tri jaroj la trupoj mal~is la venkitan landon* (Kp EVAKUI).

* **Okzalo.** Plurjara herbo el fam. polygonacoj, kun acidaj manĝeblaj folioj (*rumex acetosa*).

* **Ol.** 1 Konjunkcio uzata post superca aŭ malsupereca komparativo por kunligi du samnaturajn kun komparitajn : *pli bona pano sen butero ~ kuko sen libero Z*; *pli feliĉa estas donanto ~ prenanto Z*; *li ne estas generalo, sed ne malpli valoras ~ generalo Z*; *kiu nenion timas estas ne malpli potenca ~ tiu, kiun ĉiu timas Z*; *la fiero malutilas pli multe ~ la malsato k soifo*; *ĉi estas pli ~ bela, ĉi estas belega*; *li parolas pli ~ li pripensas*. RIM. : Oni vidas, ke la kunkomparitajo, kiu sekvas ol, havas ĉiam saman formon kiel tiu, kiu ĝin antaŭas (subst., adj., infin., ke). Ĝi havas konsekvence ankaŭ saman kazon : *li vin amas pli ~ ĉiujn Z* (oni komparas la amon al vi k al ĉiuj); *li vin amas pli ~ ĉiuj* (oni komparas la amon de ti k de ĉiuj). 2 Se la du kunkomparitajoj ne havas saman gramatikan naturon, k la dua konsistas el kompleta prop., tiu prop., estas enkondukata per ol kiam, ol kiel, ol kiom, laŭ tio, se ĝi havas tempan, manieran aŭ mezuran senceon : *ne elspezu monon pli frue, ~ kiam vi ĝin posedas*; *ĉi alnagadis multe pli proksime al la tero, ~ kiel kuraĝus ia alia Z*; *mi havas pli bonajn okulojn ~ kiel oni pensas Z*; *li estas pli lojala ~ kiel mi kredis*; *pli granda estas mia puno, ~ kiom mi povos elporti Z*; *taksi iun pli alte, ~ kiom li meritis Z*; *sia montras pli grandan intimecon ~ kiom montras la vorto ĝia Z*; *la signaloj estas milfoje pli fortaj ~ kiom montras la teorio* (aŭ : *~ laŭ la teorio*); *pli da nuboj, ~*

kiom la Nordo scias Z. RIM. : En siaj unuaj verkoj Z uzas la simplan ol kun la senco de ol kiom : *ekzistas en ĉielo k surtero pli da aferoj, ~ en la lernejoj instruas filozofoj*. 3 Ol estas ankaŭ uzata post vortoj, kiuj, kvankam ne estante formale komparativaj, tamen esprimas iele neegalecan komparon : *mi preferas ĉirkaŭmordi de malsato miajn ostojn, ~ per mortigo akiri en riĉeco Z*; *ili eble elektos alian solvon ~ ni elektis Z*; *tiu esprimo signifas ion tute alian ~ ne jam Z*; *ĉi estis tute alia ~ kiel li ŝin imagis al si Z*; *li havas malsaman karakteron ~ lia patro*; *antaŭ ~ vi venos al mi, li diros al mi la veron Z*; *antaŭ ~ forveturi, li manĝis*; *post ~ li, enirinte, ekvidis la kapitanon, li kracis pro malsato*.

* **Oleo.** Grasa fluaĵo el animala (baleno, foko), vegetaja (lino, nukso) aŭ minerala (nafto, skisto) origino, uzata por nutrado, medicino, lumigado, arto, industrio k religiaj ceremonioj : *oliva, nuksa ~o*; *sanktaj ~oj* (uzataj por sakramentoj); *glata kiel ~o*; *enverŝi ~on en la fajron Z* (inciti ardon de disputantoj); *~havaj, ~donaj vegetaĵoj*. ~ (ec)a. 1 Enhavanta ~on : *~a pentrado*; *~aj haroj, haŭto*. 2 Havanta la naturon de ~o : *~a karakturo Z* (cedema. Kp ORO, VAKSO). ~i (tr). Ŝmiri per ~o : *~i maŝinon, ŝlosilon, la hokojn de la pordo Z*; *~ila papero*. Sankt~i (tr). Konsekri, ŝmirante per ~o sanktigita : *sankt~i iun reĝo Z*; *la Sankt~ito* (Mesio); *la lasta sankt~ado* (unu el la katolikaj sakramentoj). Ŝton~o. Petrolo.

Oleandro Z. Arbo kun mallargaj folioj k grandaj ruĝaj aŭ blankaj floroj (*nerium oleander*).

olibano. Rezino eltirata el Abisina arbo k uzata kiel incenso aŭ medikamentero.

Oligarĥio, Oligarkio. Sistemo de regado en kiu la aŭtoritato apartenas nur al malmultaj homoj aŭ familioj.

oligoceno ✱. Dua geologia etaĝo en la terciara epoko. Vd EOCENO, MIOCENO, PLIOCENO.

* **Olivo.** Frukto el ~arbo, kiun oni manĝas preparitan k kiu liveras bonegan oleon : *~kolora jupo*. ~arbo. Arbo el fam. oleacoj (*olea europea*).

omo _x. Unuo de elektra rezistanco de kondukilo, kiu tralasas kurenton de unu ampero sub tensio de unu volto.